

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๕๐/๒๕๖๑

เรื่องพิจารณาที่ ต. ๓๕/๒๕๖๑

วันที่ ๒๑ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๖๑

เรื่อง นายณัฐชนน ศรีสุขชาติ (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ
มาตรา ๒๑๓

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า นายณัฐชนน ศรีสุขชาติ (ผู้ร้อง) กล่าวอ้างว่าผู้ร้องเข้าศึกษาคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ เนื่องจากคาดหวังว่าเมื่อจบการศึกษาแล้วจะได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรมจากทันตแพทยสภาตลอดชีพ แต่เมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ได้มีการประกาศพระราชบัญญัติวิชาชีพทันตกรรม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕ ขึ้นใช้บังคับโดยให้มีผลใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป และมาตรา ๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพทันตกรรม พ.ศ. ๒๕๓๗ ได้กำหนดหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไข เกี่ยวกับใบอนุญาตให้มีอายุไม่เกินห้าปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต และต่ออายุได้ครั้งละไม่เกินห้าปี อีกทั้งมาตรา ๕ ได้กำหนดให้มีค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาต ฉบับละ ๔,๐๐๐ บาท และมาตรา ๖ ได้กำหนดให้ผู้ที่ได้รับใบอนุญาตและยังมีผลอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับยังคงใช้ได้ต่อไป ผลของบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวทำให้ผู้ร้องได้รับใบอนุญาตตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติวิชาชีพทันตกรรม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕ ซึ่งเป็นการรอนสิทธิหรือเสรีภาพในการประกอบวิชาชีพทันตกรรมแบบตลอดชีพอันเป็นเจตนาของ

- ๒ -

ผู้ร้องตั้งแต่สมัครเข้าศึกษา และยังเป็นการสร้างภาระค่าใช้จ่ายในการต่ออายุใบอนุญาตแต่ละครั้งจำนวน ๔,๐๐๐ บาท นอกจากนั้น บทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวได้ให้อำนาจทันตแพทยสภาออกข้อบังคับทันตแพทยสภา ซึ่งต่อมาได้กำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรมจะต่ออายุใบอนุญาตได้ก็ต่อเมื่อปฏิบัติตามข้อบังคับทันตแพทยสภาว่าด้วยหลักเกณฑ์การเข้าร่วมการศึกษาต่อเนื่องของผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๐ และข้อบังคับทันตแพทยสภาว่าด้วยศูนย์การศึกษาต่อเนื่องของทันตแพทย์ พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งข้อบังคับดังกล่าวส่งผลให้ผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรมจะต้องเก็บหน่วยกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องจำนวน ๑๐๐ หน่วยกิจกรรมภายในระยะเวลา ๕ ปี หากเก็บหน่วยกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องไม่ครบก็จะถูกพักใบอนุญาต ส่วนกลุ่มที่จบการศึกษาตั้งแต่บทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวมีผลใช้บังคับ หากเก็บหน่วยกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องไม่ครบก็จะไม่สามารถต่ออายุใบอนุญาตได้ อันเป็นผลให้ไม่สามารถประกอบอาชีพได้เช่นเดียวกัน ทำให้ผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรมต้องคืนเงินแต่เพียงให้หน่วยกิจกรรมครบก็สามารถต่ออายุใบอนุญาตได้ หรือไม่ถูกสั่งพักใบอนุญาตโดยไม่จำเป็นต้องคำนึงถึงความรู้

ผู้ร้องได้ยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินเพื่อวินิจฉัยในประเด็นดังกล่าว แต่ผู้ตรวจการแผ่นดินเห็นว่ายังไม่ปรากฏว่ามีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญที่ผู้ตรวจการแผ่นดินจะพิจารณาเสนอเรื่องพร้อมความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ร้องจึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ดังนี้

(๑) พระราชบัญญัติวิชาชีพทันตกรรม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕ มาตรา ๔ ใช้บังคับกับผู้เข้าศึกษาในคณะทันตแพทยศาสตร์ก่อนกฎหมายมีผลใช้บังคับ หรือไม่

(๒) การร่วมกันดำเนินการตรากฎหมายด้วยเจตนามิชอบ ไม่สุจริตตั้งแต่ต้นและมีการนำไปต่อยอดออกข้อบังคับมิชอบอันเป็นการอ้างประชาชนเพื่อออกกฎหมายให้อำนาจตนเองและพวกเพื่อใช้แสวงหาผลประโยชน์ เป็นผลให้พระราชบัญญัติวิชาชีพทันตกรรม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕ ตกเป็นโมฆะทั้งฉบับ หรือไม่

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

- ๓ -

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๑๓ บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าการกระทำนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ” และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๘วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ภายใต้บังคับมาตรา ๔๗ ผู้ใดถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้ ถ้าผู้นั้นเห็นว่าการละเมิดนั้นเป็นผลจากบทบัญญัติแห่งกฎหมายขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญให้ยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน และให้ผู้ตรวจการแผ่นดินพิจารณายื่นคำร้องต่อศาลพร้อมด้วยความเห็นภายในหกสิบวันนับแต่วันที่รับคำร้องจากผู้ร้อง โดยให้ผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ร้องทราบภายในสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดเวลาดังกล่าว” และมาตรา ๔๗ บัญญัติว่า “การใช้สิทธิยื่นคำร้องตามมาตรา ๔๖ ต้องเป็นการกระทำที่เป็นการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพอันเกิดจากการกระทำของหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานซึ่งใช้อำนาจอรัฐ และต้องมีใช่เป็นกรณีอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ ... (๒) รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญได้กำหนดกระบวนการร้องหรือผู้มีสิทธิขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยไว้เป็นการเฉพาะแล้ว ...”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องเป็นกรณีที่ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติประกอบวิชาชีพทันตกรรม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕ มาตรา ๔ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๐ และพระราชบัญญัติประกอบวิชาชีพทันตกรรม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕ มาตรา ๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ หรือไม่ ซึ่งถึงแม้ผู้ร้องจะได้ยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินแล้วก็ตาม แต่ข้อเท็จจริงตามคำร้องไม่ปรากฏว่ามีการกระทำใดอันเป็นการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญของผู้ร้องโดยตรงที่เป็นผลมาจากบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าว ดังนั้น จึงไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๘ ส่วนกรณีที่ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า กระบวนการตราพระราชบัญญัติวิชาชีพทันตกรรม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕ ขอบด้วยกฎหมายหรือไม่ นั้น เห็นว่า เป็นกรณีที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๘ ได้กำหนดกระบวนการร้องหรือผู้มีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยไว้เป็นการเฉพาะแล้ว

- ๔ -

โดยกำหนดให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกของทั้งสองสภารวมกันมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภาเสนอความเห็นต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานวุฒิสภา หรือประธานรัฐสภาแล้วแต่กรณี หรือนายกรัฐมนตรี เป็นผู้ส่งความเห็นไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัย จึงเป็นกรณีต้องห้ามตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๗ (๒) ซึ่งมาตรา ๔๖ วรรคสาม บัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา ดังนั้น ผู้ร้องจึงไม่อาจยื่นคำร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ได้

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย

- ๕ -

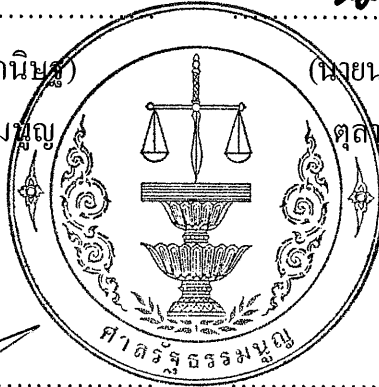
(คำสั่งที่ ๕๐/๒๕๖๑)

(นายจรูญ ภัคดีชนากุล)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายชัช ชลวร)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนครินทร์ เมฆไตรรัตน์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบุญส่ง กุลบุปผา)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายปัญญา อุดชาชน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวรวิทย์ กังศศิเทียม)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดมศักดิ์ นิติมนตรี)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ